

PRZERAŻONY (5) *part praet pass pf*

przerażony (4), **przerażon** (1).

e, a oraz o jasne.

sg m N (*attrib*) przerażony (2), (*praed*) przerażon (1). ◇ f N przerażoną (1). ◇ [n N przerażon(e).
◇ A przerażone.] ◇ pl A m pers przerażon(e) (1).

[*Składnia dopełnienia sprawcy: przerażony od czego.*]

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII – XIX w. s.v. przerazić.

I. W funkcji właściwej (5) :

1. *Przebity, przeszyty, ugodzony* (1) : [ná ktore [koło] przywiązano S. Ierzego y obracano: á gdy przyšlo ciáło iego ná one żelázá y noże y włóczeni: wielce przerażone zoftawáło *SkarŻyw* 359.]

przerażon czym (1): A ty mię zá to zábiy/ O rozbóycá łrogi/ Aby nietylko Orpheus wyławiáiąc bogi Był piorunem trozębym zwyłoká przerażon *KochFr* 95.

2. *Przeniknięty na wskroś* (4) : [Jáko więc bárwę wdzięczny biáły obłok mieni, Przerażony od jáсных słonecznych promieni, [...] Táką fárbę Dyjany twarz wstydliva miáła *ZbylAkteon* 48.]

Przen: Który uległ silnym emocjom, tu: strachowi [czym] (4) : tedy Plebani okażą to bárzo iáánym przykádem onych napierwšzych ludzi/ ktore kiedy po przestápionym y zgwałconym Bożym przykazániu słýłyzł być okrutnie zgromione/ y stráźliwym onym wyrokiem przerażone: [...] *KuczbKat* 375.

Wyrażenia: »bojaźnią, strachem przerażony« (2:1): odpuść mi/ odpuść grzełzney dułzy moiey. Boć stráchem przerażona vćieka od ogromney łprawiedliwości twoiey *LatHar* 153; prze toż y ia łam dla niegodności moiey/ y rozliczności á wielkości grzechow moich/ boiáźnią świętą przerażony/ y włtydem odwiedźiony/ nieśmiem iść do Bożkiego łtołu twego *LatHar* 213, 601.

[»serce przerażone«: [królowa] gdy łerce záłością przerażone miáła [*subito mentem turbata dolore* XII 599]/ Siebie przyczyná wżzego winuie byđż złego *VergKoch* 362.

»záłością przerażony«: *VergKoch* 362 cf »serce przerażone«.]

II. [W funkcji czynnej: który przebił coś na wylot [przez co]: Táki niedbáiąc ná rány/ włzem był wyłtáwiony A ołczep przez rámioná gołe przerażony Zátrzáłnął [*latos huic hasta per armos acta tremi* XI 645]/ przyłparzáiąc więc boleści iego *VergKoch* 329.]

Synonimy: I.1. przebity, przebodzony, przekłoty, przekowany.

Cf **PRZERAZIĆ**